

Sygn. akt III AUz 243/12

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący :	SSA Marek Żurecki
------------------	-------------------

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania A. S. (A. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale zainteresowanego M. S. (M. S.)

o podstawę wymiaru składek

w związku z zażaleniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 30 lipca 2012r., sygn. akt VIII U 2011/12

postanawia: 1. zmienić zaskarżone postanowienie i zasądzić od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

na rzecz ubezpieczonego A. S. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

2. oddalić zażalenie w pozostałej części,

3. znieść wzajemnie koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

/-/ SSA M. Żurecki

Sygn. akt III AUz 243/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 26 marca 2012r. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne A. S., jako pracownika zainteresowanego płatnika składek - M. S. w okresie od 7 września 2011r. „do nadal” wynosi 1.386 zł zamiast 5.900 zł, jak ustaliły strony w umowie o pracę.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach wyrokiem z dnia 16 lipca 2012r. zmienił powyższą decyzję ustalając, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie pracownicze ubezpieczonego A. S. wynosi 5.900 zł.

Tym samym, Sąd uwzględnił w całości odwołanie ubezpieczonego.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 lipca 2012r., Sąd Okręgowy uzupełnił wyrok, zasądzając od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego A. S. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, na podstawie przepisu § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (dalej jako rozporządzenie o kosztach).

Sąd wskazał, że zasądzona kwota kosztów stanowi stawkę minimalną opłat za czynności radców prawnych, pochodną od wartości przedmiotu sprawy w wysokości 54.240 zł. Sąd przyjął, że wartość przedmiotu sprawy to różnica między wysokością wynagrodzenia za pracę (będącego podstawą wymiaru składek) wynikającego z umowy o pracę a ustaloną przez organ rentowy podstawą wymiaru składek pomnożoną przez 12 uznając, że wartość przedmiotu sporu to suma różnicy wynagrodzeń za jeden rok, jako świadczeń powtarzających się (art. 22 k.p.c.), skoro będąca przedmiotem sporu umowa o pracę została zawarta na czas nieoznaczony.

W zażaleniu na postanowienie o kosztach, organ rentowy wniósł o jego zmianę poprzez zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kwoty 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w oparciu o przepis § 6 pkt 1 rozporządzenia o kosztach oraz o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Skarżący zarzucił postanowieniu Sądu nieuzasadnione przyjęcie, że wartość przedmiotu sprawy stanowi różnica w wysokości podstawy wymiaru składek nie zaś różnica w wysokości składek w części finansowanej przez ubezpieczonego, należnych organowi rentowemu. W ocenie skarżącego, różnica ta nie przekracza kwoty 500 zł, co uzasadnia zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 60 zł, zgodnie z § 6 pkt 1 rozporządzenia.

Skarżący organ rentowy ponadto zarzucił nieuprawnione zastosowanie art. 22 k.p.c. przy określaniu wartości przedmiotu sporu, podnosząc, że będąca przedmiotem kontroli Sądu decyzja o określeniu podstawy wymiaru składek nie może być uznana za „roszczenie pieniężne o charakterze powtarzającym się” albowiem wysokość składki na ubezpieczenie społeczne nie jest wartością stałą lecz ulegała ona zmianie w okresie objętym decyzją.

Organ rentowy podnosił, że w następstwie decyzji zmniejszającej wysokość podstawy wymiaru składek i w konsekwencji wysokość składek po stronie ubezpieczonego i płatnika, nie byłoby roszczenia pieniężnego, przeciwnie, wskutek decyzji organ rentowy miałby obowiązek zwrotu nadpłaconych składek.

Skarżący na poparcie prezentowanego stanowiska powołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011r. II UK 190/10 i podał, że różnica składek na ubezpieczenie w części finansowanej przez ubezpieczonego w okresie od września do grudnia 2011r. wynosi 618,87 zł, a w okresie od stycznia do lipca 2012r. - 603,24 zł.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik - radca prawny ubezpieczonego wnosił o oddalenie zażalenia i zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Ubezpieczony podnosił, że Sąd prawidłowo określił wartość przedmiotu sporu, przy zastosowaniu art. 22 k.p.c., jako różnicę w wysokości podstawy wymiaru składek a nie w wysokości samych składek - zgodnie z istotą sporu, określoną treścią zaskarżonej decyzji.

Ponadto zaznaczył, że nawet przy przyjęciu zapatrywania skarżącego organu rentowego, wartość przedmiotu sporu wykraczałaby poza kwotę 10.000 złotych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie w części, w której skarżący podnosił, że w sprawie wartość przedmiotu sporu i w konsekwencji zaskarżenia określa nie podstawa wymiaru składek lecz sama wartość składek na ubezpieczenie społeczne, a ściślej różnica między składkami zadeklarowanymi a obliczonymi od skorygowanej podstawy wymiaru.

Takie stanowisko znajduje wyraz w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011r. II UK 190/10, które Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje.

Trzeba jednak podkreślić, że to strona inicjująca proces określa wartość przedmiotu sporu, zmierzając do realizacji prawa mającego bezpośredni wpływ na jego stosunki majątkowe. W związku z tym, bez znaczenia jest spostrzeżenie organu rentowego, iż w następstwie zaskarżonej decyzji, zmniejszającej wysokość podstawy wymiaru składek, po stronie organu rentowego powstałby obowiązek zwrotu nadpłaconych składek na rzecz płatnika i ubezpieczonego.

W okolicznościach sprawy wartość przedmiotu sporu wyznacza różnica składek obliczonych od kwoty wynagrodzenia miesięcznego 5.900 zł (stanowiącego podstawę wymiaru) ustalonego przez strony stosunku pracy (ubezpieczonego i płatnika składek) i składek obliczonych od skorygowanego przez organ rentowy wynagrodzenia 1.386 zł. Z wyliczenia Sądu Apelacyjnego wynika, że należna składka od kwoty wynagrodzenia brutto 5.900 zł w 2011r. wynosiłaby 1.840 zł, a w roku 2012 - 1.958,21 zł. Z kolei, wysokość składek obliczonych od kwoty 1.386 zł w 2011r. wynosiłaby 432,30 zł a w roku 2012 - 460,02 zł.

Odpowiednio zatem, różnica składek w 2011r. wyniosłaby 1.407 zł, a w roku 2012 - 1.498 zł.

W tym miejscu należy wskazać, że Sąd Apelacyjny nie podzielił zapatrywania organu rentowego w kwestii nieuprawnionego zastosowania przepisu art. 22 k.p.c. dla potrzeb obliczenia wartości przedmiotu sporu, tj. sumowania składek za jeden rok. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Apelacyjny uznał, że składka na ubezpieczenia społeczne jest świadczeniem powtarzającym się a więc mieszczącym się w pojęciu użytym w art. 22 k.p.c. Za przyjęciem takiego stanowiska przemawia treść art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, określająca obowiązek płatnika składek do opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy w ustalonych terminach oraz treść samej decyzji będącej przedmiotem kontroli, w której organ rentowy dokonał ingerencji w podstawę wymiaru składek za cały okres trwania umowy o pracę, jako tytułu do ubezpieczenia społecznego (od 7 września 2011r. „do nadal”)

W konsekwencji zajętego stanowiska i podanych wcześniej kwot różnica składek wyliczenie wartości przedmiotu sprawy dla potrzeb ustalenia kosztów zastępstwa procesowego przedstawia się następująco:

$1.407 \times 3 + (\text{okres od września do grudnia 2011r.}) + 1.298 \times 9 = 17.703 \text{ zł.}$

Ustalona w powyższy sposób kwota różnicy składek łącznie za 12 miesięcy uzasadnia, w świetle przepisu § 6 pkt 5 rozporządzenia o kosztach, zasądzenie na rzecz ubezpieczonego stawki minimalnej opłat za czynności radcy prawnego w wysokości 2.400 zł. Z przedstawionego wyliczenia wynika zatem, że Sąd nie podzielił poglądu organu rentowego, iż wartość przedmiotu sprawy powinna stanowić jedynie różnica składek w części finansowanej przez ubezpieczonego jako strony, która złożyła odwołanie od decyzji.

Należy powtórzyć, że wartość przedmiotu sporu ustala się z punktu widzenia strony inicjującej proces (art. 19 § 1 k.p.c.), a więc ubezpieczonego w przedmiotowej sprawie. Nie sposób pominąć też okoliczności, że zakończona wyrokiem sprawa toczyła się z udziałem płatnika składek, jako strony postępowania a spór dotyczył

w istocie ustalenia ukształtowanego przez strony stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę rzutującego na wysokość składek i dalej na wysokość pochodnych od nich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, w czym wyrażał się interes ubezpieczonego.

Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny postanowił częściowo zmienić zaskarżone postanowienie, jak w pkt 1 orzeczenia, oddalając zażalenie w części, w której organ rentowy kontestował zasądzone koszty ponad kwotę 60 zł.

Rozstrzygając o kosztach postępowania zażaleniowego, Sąd postanowił znieść wzajemne koszty zastępstwa procesowego, na podstawie art. 100 k.p.c., zważywszy na częściowe tylko uwzględnienie żądań skarżącego organu rentowego oraz chybione, co do zasady stanowisko ubezpieczonego, wyrażone w odpowiedzi na zażalenie.

/-/ SSA M. Żurecki

JR